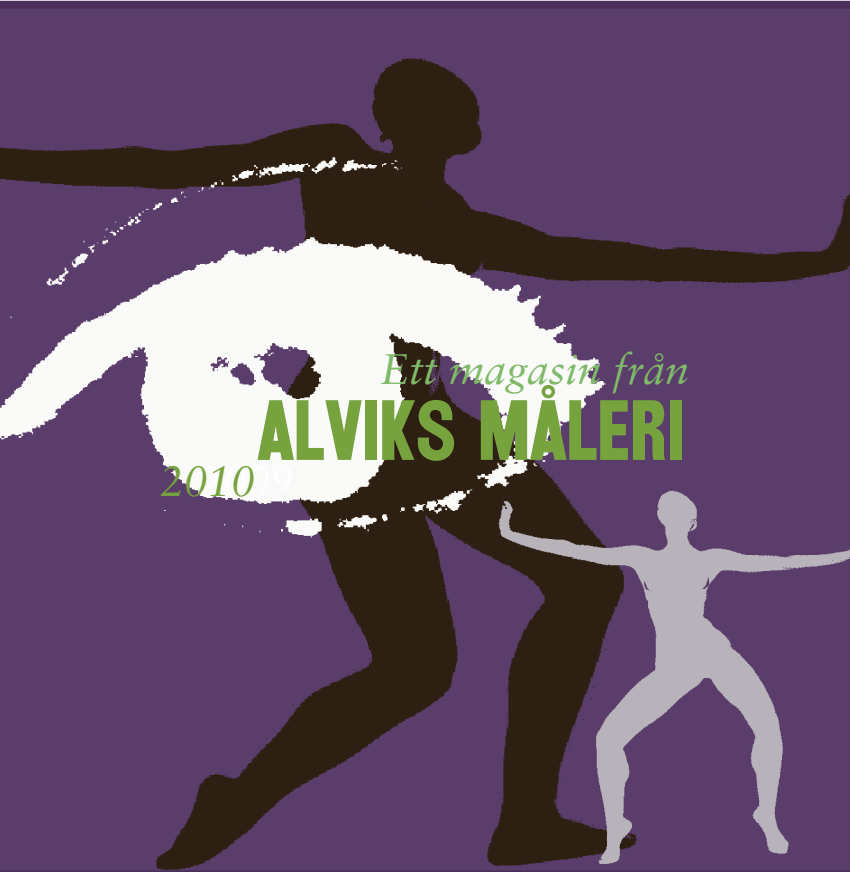

Uppgraderat på Nybrogatan

SID 03

12

*Eleverna målade på
Gubbängsskolan*

SID 07

Plantskola för målare

SID 08

*Dörren är gränsen mellan
privat och halvoffentligt*

SID 10

Blått är flott

SID 12

FRAMTIDENS MÅLARE TILL FRAMTIDENS KUND

LARS-ERIK JONSSON
VD ALVIKS MÅLERI

lars-erik.jonsson@alviksmaleri.se
Tel 08 - 704 75 95

Förr i tiden, för många många år sedan, fick lärlingen i hantverksyrken gå hos mästare under flera år tills han lärt sig tillräckligt av hantverket för att avsluta med ett gesällprov. Därefter påbörjades gesällvandringen, ibland även ut i världen, för att lära sig hur andra mästare gjorde. På så vis fördes kunskapen vidare till nästa generation.

Idag har gymnasieskolan i de allra flesta fall tagit över grundutbildningen till målare, men den klart största delen av den praktiska utbildningen till målare sker ute på måleriföretaget. Det ställer stora krav på företagen och det är ett stort ansvar att utbilda nästa generation målare.

På Alviks Måleri har vi en tradition att ta detta på största allvar genom att ha en egen engagerad lärlingsansvarig (som även är yrkeslärare på deltid) och yrkeskunniga målare som närmsta handledare till lärlingarna. Lärlingarna får gå med olika handledare, eftersom var och en har sina specialkunskaper att lära ut.

Hur ser då framtidens målare ut? Ja det gäller självfallet att möta marknadens krav där det säkert kommer bli ännu mer uppdelat. En del kunder vill ha målare med breda kunskaper och färdigheter på mindre jobb (generalisten). Andra vill ha målare med djupa kunskaper (specialisten).

Oavsett vilken kund man jobbar med gäller att måleriyrket i högsta grad är ett serviceyrke. När vi kombinerar alla de kunskaper och färdigheter som lärlingen får, med alla mjuka värden som behövs inom ett serviceyrke; engagemang, samarbete, lyhördhet, återkoppling, uppträdande o.s.v. så är jag övertygad om att vi har målare även för framtidens kunder.

Vi berättar mer längre fram i magasinet.

Lars-Erik Jonsson

Uppgraderat på Nybrogatan

HARMONISKT, VARMT OCH VÄLKOMNANDE, samtidigt elegant med det lilla extra. Det var mina ledord när jag fick färgsättningsuppdraget, säger Lina Liljefors, arkitekt på Alviks Måleri. – Entrén passerar jag varje dag, och ska känna ”Här bor jag och det är jag stolt över.” Det menar Sven-Erik Milton i Bostadsrättsföreningen Järnlodet 9, en hörnfastighet med två trapphus, ett på Nybrogatan och ett på Östermalmstorg.

ALVIKS MÅLERI
ALVIKS MÅLERI
ALVIKS MÅLERI

122

RED:

MAGASINET GES UT AV ALVIKS MÅLERI.
REDAKTION OCH PRODUKTION: LENA RUNER/OPPORTUNITY, STOCKHOLM
TRYCK: EDITA, VÄSTERÅS
VILL DU BESTÄLLA FLER EXEMPLAR? RING 08-704 75 80 ELLER
MAILA TILL [INFO@ALVIKSMALERI.SE](mailto:info@alviksmaleri.se)
ALVIKS MÅLERI, BOX 11033, 161 11 BROMMA
WWW.ALVIKSMALERI.SE

...Nybrogatan

Efter en okänslig renovering på 1980-talet var båda trapphusen i behov av ommålning.

– Ett mål var att lyfta fram alla fina detaljer i taket i entrén på Nybrogatan, säger Lina Liljefors. På 80-talet hade allt målats över med vitt. Den nya takmålningen kom jag fram till efter att ha studerat många liknande tak från samma tidsålder på Östermalm. Jag plockade mönster och kulörer från flera olika entréer och anpassade dem till just detta tak. Jag hade en tät dialog med Mikael Ekman, dekorationsmålare på Alviks Måleri, som kunde bedöma vad som var möjligt att utföra.

Utifrån detta gjorde vi ett prov som föreningen tittade på och godkände.

MYCKET MER ÄN MÅLNING

– Man måste underhålla och uppgradera en fastighet kontinuerligt, annars hopar sig problemen på hög och kostnaderna blir oöverstigliga, konstaterar Sven-Erik Milton i bostadsrättsföreningens styrelse.

– Upprustningen av trapphusen handlade inte bara om att måla om. Vi ville även höja kvalitén på värme och ventilation. Investeringen gällde också ny teknik, som automatisk dörröppnare, modern porttelefon etc.

När vi skulle välja målerifirma hade vi två krav:

1. Vi ville ha en totalentreprenad, dvs någon som tog ansvar för helheten och koordinerade alla hantverkare. Eldragningar, målning, golvrening, stenarbeten, snickeri mm. I valet av målerifirma var därför projektledaren viktig, dvs vi ville ha EN person att vända oss till.

2. Vi ville ha en arkitekt som behärskade helheten, dvs inte bara gav förslag på kulörer, utan också engagerade sig i varje detalj som dörrtrycken, belysning, namntavlor etc.

En bidragande faktor till att just Alviks Måleri fick uppdraget var tillgången till arkitekt och projektledare.

ENGAGERAD FÖRENING OCH SNABBA BESLUT

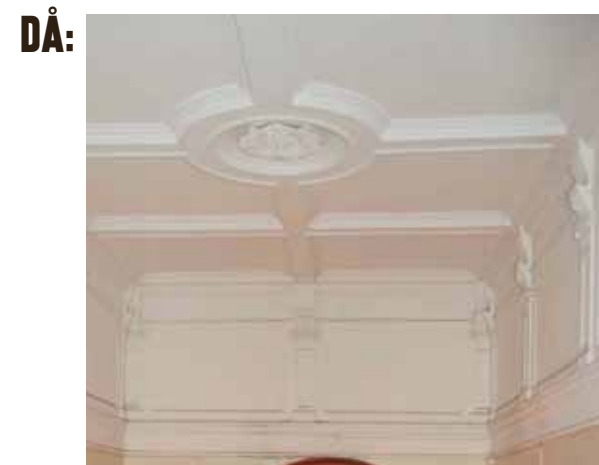
– Vi är 13 medlemmar i bostadsrättsföreningen så det är självklart att åsikterna är många, säger Sven-Erik Milton. Jag tog på mig rollen som projektledare från bostadsrättsföreningens sida. Rollen innebar att jag kunde ta beslut direkt när frågor uppstod. För att arbetet ska löpa smidigt går det inte att låta varje detalj bli en styrelsefråga. Arkitekten Lina Liljefors var engagerad och dedikerad, men det betydde inte att jag höll med om allt hon kom fram till. Vi hade ofta tuffa diskussioner om kulörer och materialval innan vi enades.

– Från början ville exempelvis bostadsrättsföreningen ha ljusare snickerier men jag förespråkade en rödbrun kulör, berättar Lina Liljefors. Det blev en fin kontrast till de ljusa marmorerade väggarna i entrén och de laserade väggar i trapphusen.

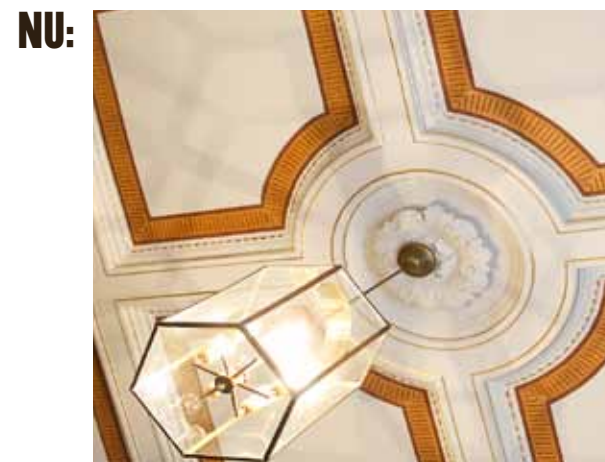
– Jag fick ganska fria händer men beställaren har varit delaktig i processen och beslut har kunnat fattas snabbt. Det är ett idealiskt sätt att jobba, konstaterar Lina.

Tidsplanen, höll den?

– Nej, det tog lite längre tid, konstaterar Sven-Erik Milton. Det beror på att vi la till många saker som vi inte tänkt på tidigare. Det saknades exempelvis stuckatur på något plan. Vi ”spårade in” all el i väggarna så att inga ledningar syns, vi lagade socklar och byggde dörrpartier.

PA 1980-TALET HADE ALLA TAKMÅLNINGAR MÅLATS ÖVER MED VITT.

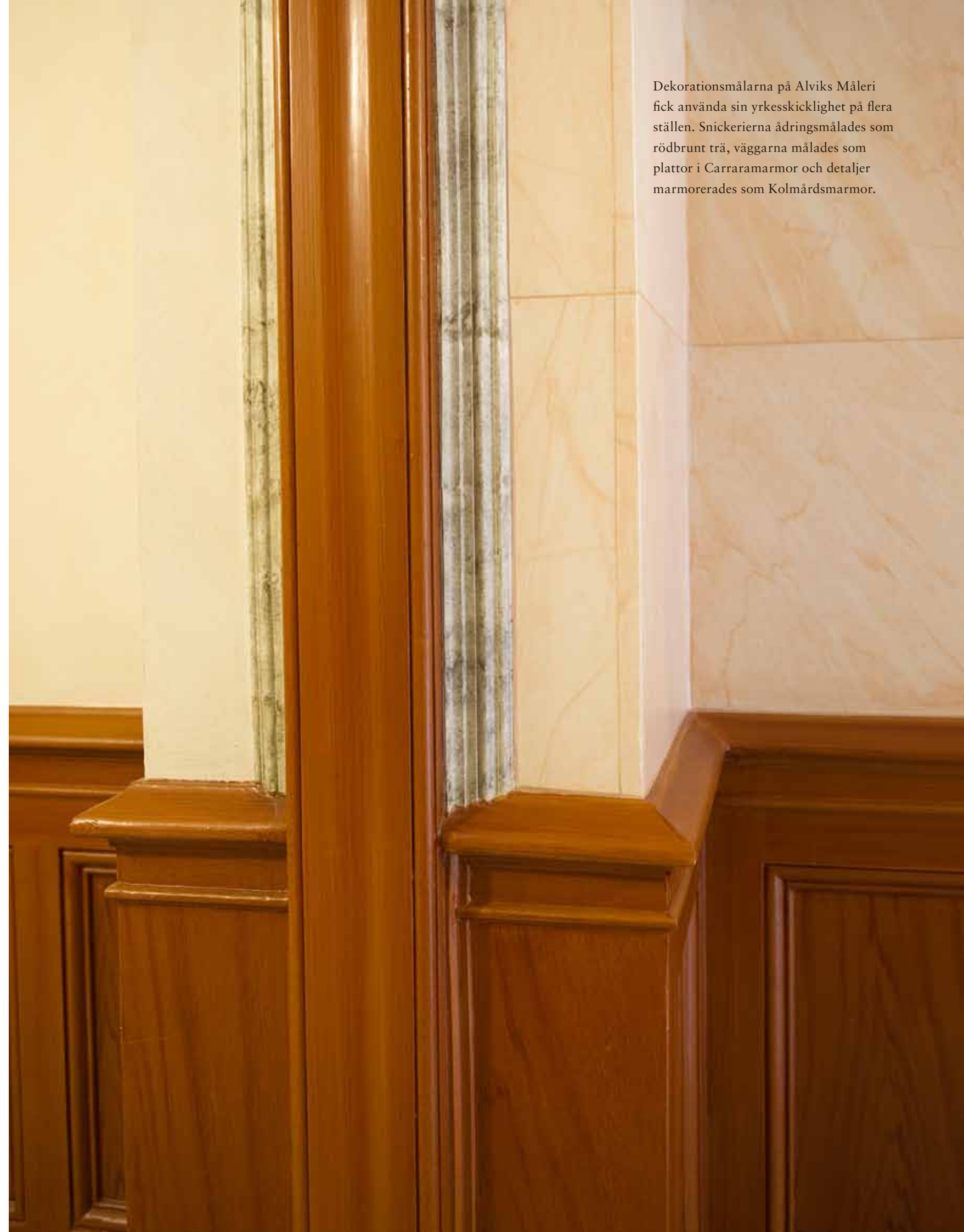
NU HAR TAKET DEKORERATS I RÖDBRUNT, GRÅTT OCH GULD.

ANNA-KARIN BERG OCH MIKAEL EKMAN ÄR DEKORATIONSMÅLARE PÅ ALVIKS MÅLERI. HÄR GÖR DE UTSMYCKNINGAR I TAKET.

RADIATORSKYDD TILLVERKADES I EK OCH BETSADES I SAMMA KULÖR SOM SNICKERIENA.

Dekorationsmålarna på Alviks Måleri fick använda sin yrkesskicklighet på flera ställen. Snickerierna ådringsmålades som rödbrunt trä, väggarna målades som plattor i Carraramarmor och detaljer marmorades som Kolmårdsmarmor.

...Nybrogatan

– Fastigheten har två entréer, en på Nybrogatan och en på Östermalmstorg. Den stora utmaningen var Östermalmstorg, säger Lina Liljefors.

– Den var verkligen inte vacker när vi började, utan kändes mer som en lång korridor. Målet var att förhöja intrycket på den så att de båda entréerna hörde ihop både färgmässigt och kvalitetsmässigt. Lösningen blev ett nytt dörrparti som markerade entrén. Dekorationsmålningar var ett annat sätt att uppgradera entrén. En illusionsmålad pelare målades exempelvis på en vägg mitt emot för att skapa symmetri i entrén.

ALLT GAMMALT ÄR INTE SNYGGT

Först gjordes skrappröver på både tak och väggar med förhoppningen att hitta avancerade målningar och intressanta ursprungskulörer. Men man hittade bara jugendgröna snickerier och ockragula väggar, som inte föreningen hade något intresse av att återskapa.

– Allt ursprungligt är inte snyggt, konstaterar Sven-Erik Milton.

SKURSOCKELN MÅLADES SOM KOLMÅRDSMARMOR.

HISSEN MÅLADES I GULDFÄRG.

DETALJ AV BÅRD I TAKET.

FÖR ATT SLIPPA SYNLIGA ELLEDNINGAR SPÅRADES ALL EL IN I VÄGGEN INNAN OMMÅLNING.

EN MODERN PORTTELEFON I MÄSSING BIDRAR TILL ATT GÖRA ENTRÉN NUTIDA ELEGANT.

MOTIVET I VÄGGSPEGLARNA HÄMTADE ARKITEKTEN FRÅN DÖRRÖVERSTYCKENA. DET MÅLADES SEDAN I GRÅTT AV DEKORATIONSMÅLARNNA.

INNAN RENOVERINGEN HADE ENTRÉN PÅ ÖSTERMÅLMSTORG ORANGE LASERADE VÄGGAR OCH GRÖNA PELARE.

ETT SNICKRAT DÖRRPARTI GJORDE ENTRÉN MER ELEGANT.

DÖRRAR OCH SNICKERIER ÅDRINGSMÅLADES I EN RÖDBRUN KULÖR.

ELEVERNA FICK MÅLA I GUBBÄNGSSKOLAN

Gubbängsskolan hade under många år haft bekymmer med skadegörelse och klotter.

– Vid mitt första besök på skolan blev jag chockad över det jag såg, berättar Lina Liljefors, arkitekt på Alviks Måleri som har arbetat med den nya färgsättningen av skolan.

– På vissa ställen var det djupa hål i väggarna. Det såg nästan ut som om det varit skottlossning i trapphuset.

I somras målade Alviks Måleri 6 korridorer, 4 trapphus och tapetserade ett lärarrum som behövde fräschas upp. Som ett led i att minska skadegörelsen lät skolan eleverna i klass 8 och 9 själva måla sina klassrum. Detta blev en kickoff vid skolstarten efter sommarlovet.

– Det är ett bra sätt att inse värdet av och öka förståelsen för vilket arbete som ligger bakom en målad vägg. Och faktum är att skadegörelsen har minskat på de ytor som eleverna målat själva, berättar Lina.

Eleverna fick påverka kulörerna på fondväggarna i klassrummen, medan arkitekt Lina Liljefors färgsatte korridorer och trapphus. Fondväggarna fick olika klara nyanser. Övriga väggar fick en baskulör i en gråbeige nyans.

– Klara kulörer gör eleverna glada, konstaterar Lina. Ungdomar i den åldern är helt enkelt inte så förtjusta i dämpade jordnära kulörer.

MÅLAREN JOHN KIRCHNER VISADE UNGDOMARNA HUR MAN MÅLAR.

John Kirchner från Alviks Måleri var handledare för de ungdomar som skulle måla.

– Eleverna var alla 14-15 år men olika mogna, konstaterar John. – De flesta skötte sig bra, men på några ställen blev det färgkrig så fort jag lämnade lokalen.

Johns tips till andra skolor som vill låta eleverna måla själva:

- Låt varje elev jobba långa pass. Gärna hela dagar eller flera dagar. Här fick varje elev måla i tre timmar, men de skulle behövt fler timmar för att komma in i jobbet.
- Låt bara en grupp i taget arbeta samtidigt. Sprid hellre ut ommålningen över längre tid. Med en grupp i taget går det att vara bra handledare och ha koll på ungdomarna.

Aili fick högsta poäng

En av våra målare, Aili Suiste, fick högsta poäng i alla arbetsmoment som ingår i gesällprovet. Det är ett exceptionellt gott betyg! En av gesällgranskarna berättade att det var första gången under hans 17 år som gesällgranskare som någon fick betyg 5 i alla ämnen av alla tre granskare. Gesällbrevet delades ut vid en högtidlig ceremoni i Stadshuset i november 2010.

VAD ÄR GESÄLLBREVET?

Ett gesällbrev är ett yrkesbevis på att man är kvalificerad målare. Gesällbrev finns även i andra länder och har ett internationellt värde. Själva provet består i att måla olika ytor, exempelvis en lägenhet på minst 1 rum och kök, gärna med hall, badrum, köksvrå och vardagsrum. Provet ska täcka in tapetsering plus målning av snickerier, tak och vägg. Arbetet besiktigas av tre gesällgranskare. Bedömningen sker på en skala 1-5 där 5 är det högsta betyget.

Plantskola för målare

2010 fick Alviks Måleri utnämningen "Årets Utbildningsföretag i Stockholm" för arbetet med lärlingar och genomförandet av gesällprov. Gesällgranskningsnämnden från Målarmästareföreningen i Stockholm väljer varje år ett företag bland flera hundra, och det är fjärde gången som Alviks Måleri får utmärkelsen. – Som stort måleriföretag har vi ett ansvar att bidra till att utbilda nästa generations målare. Den inställningen har Alviks Måleri haft i flera decennier och har byggt upp ett seriöst utbildningsprogram med praktikanter, lärlingar och handledare. Det berättar Örjan Grahn som är lärlingsansvarig på Alviks Måleri. Idag arbetar cirka 95 målare på Alviks Måleri varav 12 är anställda lärlingar. 3-4 av dem gör sitt gesällprov här varje år.

– Att så många lärlingar gör gesällprov hos oss är ett kvitto på att vi utbildar dem väl, säger Örjan Grahn.

– Alviks Måleri samarbetar med flera gymnasieskolor i Stockholmsregionen och elever därifrån gör sin APL (arbetsplatsförlagt lärande) hos oss. Att vara praktikant på Alviks Måleri är ofta som en lång provanställning. Vi upptäcker unga talanger och många får så småningom anställning.

ÖRJAN GRAHN ÄR LÄRLINGSANSVARIG PÅ ALVIKS MÅLERI. ÖRJAN ÄR KONTAKTPERSON FÖR ALLA SKOLOR, ANSVARAR FÖR REKRUTERINGEN OCH SER TILL ATT ALLA LÄRLINGAR FÅR EN BREDD I SIN UTBILDNING.

JOHAN LARSSON ÄR HANDLEDARE ÄT JESPER JANZEN, SOM GÅR TREDJE ÅRET I GYMNASIET OCH GÖR SIN PRAKTIK PÅ ALVIKS MÅLERI. - IDAG HAR JAG LÄRT MIG HUR MAN SPRUTMÅLAR ELEMENT, BERÄTTAR JESPER.

– DET ÄR INTE BARA MÅLERITEKNIKER MAN LÄR SIG SOM PRAKTIKANT, SÄGER KIM LARSSON BLADH. VI FÅR OCKSÅ VARA MED OCH PLANERA OCH ORGANISERA JOBBEN SÅ ATT VI GÖR SAKER I RÄTT ORDNING.

– JAG VET HUR VIKTIGT DET ÄR ATT STÄLLA UPP FÖR UNGDOMAR SOM VILL LÄRA SIG ETT YRKE. HADE JAG INTE HAFT EN SÅ BRA HANDLEDARE NÄR JAG SJÄLV VAR LÄRLING HADE JAG KANSKE INTE VARIT MÅLARE IDAG, SÄGER DANIEL LUNDQVIST, MÅLARE PÅ ALVIKS MÅLERI OCH SAMTIDIGT HANDLEDARE ÄT PRAKTIKANTENA KIM OCH JESPER.

För att bli fullt betald målare krävs 6800 praktiktimmars! Det motsvarar fyra års heltidsanställning.

– De flesta av våra lärlingar kommer från Stockholmsgymnasiernas treåriga byggprogram och är här i flera år, säger Örjan Grahn.

– Men vi har också exempel på hur välutbildade målare från andra länder jobbar hos oss som lärlingar för att lära sig svenska metoder. Då kanske lärlingsperioden bara är ett halvår innan de får göra sitt svenska gesällprov.

Att utbilda sig till målare är populärt, berättar Örjan Grahn som också är lärare för blivande målare på gymnasiet.

– Kanske är det alla inredningsprogram på TV som bidragit till det ökade intresset? I skolorna är det numera ca 50 procent tjejer i klasserna och det är något nytt.

Idag har hälften av arbetsplatserna på Alviks Måleri en praktikant.

En lärling får aldrig arbeta själv, utan går alltid med en annan målare eller oftast med ett helt lag. Det är det bästa sättet att lära sig vilka professionella krav som ett måleri ställer.

LÄGENHETSDÖRREN

GRÄNSEN MELLAN PRIVAT OCH HALVOFFENTLIGT

– Alla måste plötsligt ha en säkerhetsdörr! Människors rädsla utnyttjas skickligt av företag i säkerhetsbranschen, som numera har fått en säkerhetsdörr att framstå som en nödvändig investering om man vill känna sig trygg. Det berättar Agneta Öström, arkitekt på Alviks Måleri, som inte är så förtjust i alla okända byten till säkerhetsdörrar.

– Att byta ut sin lägenhetsdörr är en stor investering som kan bli förödande för interiören i trapphuset, säger Agneta. Beställare av nya dörrar måste ställa medvetna krav på utformningen av dörren. Speciellt viktigt är hur dörren placeras i karmen. Det finns skräckexempel med säkerhetsdörrar som bygger ut alldeles för mycket i förhållande till foder och vägg. Kanske har man dessutom bytt ut dörrfodret till en helt annan modell främmande för husets byggnadsstil. Vilka beslag som väljs till dörren är också viktigt. Det finns fantastiska originaltrycken och ring-signalbeslag som man kan återanvända. Med det gäller att någon har kunskapen och intresset och inser vilka värden det finns med bevarade originaldetaljer. Vi arkitekter på Alviks Måleri arbetar dagligen med dessa frågor och vet vikten av en genomtänkt helhetslösning när det gäller nya säkerhetsdörrar.

– Titta lite noggrannare på originalsnickerierna i de trapphus som ni besöker. Då kommer ni att upptäcka fantastiska snickeriarbeten.

Vissa dörrföretag försöker återskapa den gamla dörrrens proportioner med påklustrade lister på en slät ståldörr. Men det kan aldrig ge samma känsla som en handgjord dörr med halv- eller helfranska fyllningar.

Profilerna och proportionerna berättar vilket årtionde och vilken byggnadsstil som snickeriet härstammar från.

Bilderna här intill visar originaldörrar i olika hus. I de flesta fall har dörrarna en målning och kulör som inte är ursprunglig, men ofta finns originalfärgen kvar i det understa färglagret. Det lagret är viktigt för kunskapen och förståelsen av vårt byggda kulturarv.

MÖRKA DÖRRAR VANLIGA PÅ 1800-TALET

Under 1880-90 var lägenhetsdörrarna oftast pardörrar som var mörklaserade eller ådringsmålade i ett mörkt träslag. I mer påkostade trapphus hade dörrarna överstycken i gips eller trä som målades på samma sätt som dörrarna.

Köksdörren som oftast fanns bredvid lägenhetsdörren eller i kökstrapphuset var en enkeldörr med fyllningar. Ofta hade dörrarna glas i översta

fyllningen eftersom trapphusen hade begränsad belysning vid denna tid. På detta sätt utnyttjades ljuset från lägenheten som lyste ut genom glaset. Glaset kunde vara etsat eller med färgat glas eller råglas för att förhindra insyn. På samma sätt kunde ljuset från trapphuset lysa in i det ofta mörka kapprummet.

LJUSARE UNDER JUGENDTIDEN

Under 1900-10 hade de praktfullaste trapphusen pardörrar till lägenheterna, ofta med någon typ av jugendornamentik. Men även enkeldörrar var vanliga. Ofta med färgat blyinfattat fönster i dörrrens övre del i former hämtade från djur- och växtriket. Interiörerna fick en ljusare färgsättning jämfört med sent 1800-tal.

Under 1920-30 fick dörrarna en enklare utformning oftast med 3-4 fyllningar i samma storlek. Våningshöjden sänktes och därmed dörrhöjden jämfört med tidigare årtionden. Även ljusa enfärgade dörrar blev vanligt. Massiva dörrar i ek som fernissats mörka var vanliga under funkistiden. Dessa dörrar kunde ha en stor fyllning.

BILD 1.

Trapphus byggt 1892, med praktfulla pardörrar med överstycken. Under den gröna laseringsmålningen finns ådringsmålning i mörk ek som numera är återskapad. På vidstående vägg syns övermålat dagerfönster till kapprum och hall. Idag är det vanligt att fönster satts igen med målade skivor, en eftergift åt kraven på ökad säkerhet och bättre ljudisolering.

BILD 2.

Trapphus byggt 1912 i jugendstil vilket ses i de mjuka linjerna i dörrutformningen och i detaljer inspirerade från växt- och djurriket. Dörrarna är ådringsmålade i ljus björk vilket kan vara originalmålningen. Interiörerna gjordes ljusare under jugendtiden jämfört med hur det var i slutet av 1800-talet.

BILD 3.

Trapphus byggt 1896. Under den gröna laseringsmålningen finns mahognyådring. Väggytan mellan de två pardörrarna har klätts med träpaneler. På vissa plan finns ytterligare en pardörr mitt i panelen. Uppbyggnaden av panelerna bygger på de antika idealen med proportioner enligt det gyllene snittet och uppbyggnad som tydliggör vad som är bärande och vad som är buret.

BILD 4.

Trapphus från 1897 som visar pardörrarna till den största lägenheten på planet och en nog så praktfull enkeldörr som leder till en mindre lägenhet. Oftast var köksdörrarna placerade i ett separat trapphus för att skilja herrskap och tjänstefolk åt. De mindre lägenheterna och enkelrummen i fastigheten var placerade i gårdshuset och nåddes från ett enklare utformat trapphus.

BILD 5.

Ännu ett trapphus från sent 1800-tal med praktfulla snickerier som här fått en ljusblå kulör. Originalfärgskikt visar att dörren en gång haft en mörkbrun ådringsmålning. Över dörrarna finns igensatta glaspartier som målats över.

BILD 6. Denna detalj från en svängdörr mellan körport och trapphus visar vackra utsmyckningar i träfyllningen i form av fyrpass i ett klassiskt formspråk.

Färgskiktet är slitet och visar att originalmålningen var en mahognyådring. Dörrarna har endast målats om en gång sedan 1891 vilket är ovanligt. Annars är det vanligast att snickerier målats över många gånger. Varje färglager visar den tidens ideal eller mode, vilket inte alltid överensstämmer med trapphusets byggnadsstil och förutsättningar.

BLÅ PORTEN PÅ DJURGÅRDEN är inte bara en restaurang utan även en ståtlig port i gjutjärn. Ursprungligen användes porten som entré till de kungliga jaktmarkerna som från 1600-talet fram till 1882 inhägnades av ett stängsel. Först på 1700-talet fick allmänheten besöka Djurgårdsgärdet efter att ha betalt inträde.

Den nuvarande porten är målad i en intensiv blå kulör med förgyllda utsmyckningar. Den bestodades av Oscar I år 1840 och ersatte en äldre port. Dagens placering av porten är inte långt ifrån den ursprungliga.

KOPPARTÄLTEN I HAGAPARKEN har nyligen renoverats och målats om med traditionella material och metoder. Man har följt den ursprungliga färgsättningen med äkta koboltblått pigment i linoljefärgen. De dekorativa fransarna och nordstjärneutsmyckningarna är målade i guldockra. Arbetsätt och pigment är de samma som på Gustav III:s tid. Tälten byggdes 1787-90 som logement och stallar åt Livgardet till häst. Tältsfasaderna i bemålad koppar skulle ge intryck av tältläger i skogskanten och vara ett exotiskt inslag i den engelska parken.

Blått är flott

Blått är svenskarnas favoritfärg, ja till och med världens mest omtyckta färg. Ändå har det blåa använts sparsamt på byggnader, ofta bara på detaljer. Hur kommer det sig? Agneta Öström, arkitekt på Alviks Måleri:

– Blått är en främmande färg i det svenska landskapet. En blå fasad riskerar att bli alltför lysande även om en dämpad gråblå kulör väljs. Däremot skapar grön skog och röda stugor en perfekt färgkombination som upplevs behaglig. Blått passar bäst på husets detaljer. Andra anledningar till att blått inte använts till större ytor är att pigmentet alltid varit dyrt att framställa och har haft en relativt dålig beständighet.

Agneta Öström har letat upp några blåa miljöer i Stockholm och berättar mer om blåa pigment.

ULTRAMARINBLÅTT kommer från halvädelen Lapis Lazuli som finns i Centralasien. Den har en intensivt blå färg och var mycket eftersökt och betingade höga priser fram till 1700-talet. Under tidigt 1800-tal började framställningen av syntetiskt ultramarin som var populärt till limfärgstryckta papperstapeter. Pigmentet var fortfarande för dyrt för att användas till större ytor som fasader. Täckförmågan varierar och pigmentet är känsligt för utspädda syror.

BERGBLÅTT är ett pigment som finns i kopparföreningar men har dålig täckförmåga och är inte särskilt hållbart. **BERLINERBLÅTT** är en variant som är något mer hållbart och kallas även **PARISERBLÅTT** eller **JÄRNBLÅTT**. Berlinerblått är inte kalkäkta och förändras på fasader från blått till rostbrunt. Tillsammans med vitt, svart och lite berlinerblått skapas **ALLMOGEBLÅ** färg som var vanlig i det folkliga måleriet.

KOBOLTBLÅTT är ett syntetiskt tillverkat pigment. Det är hållbart, ljusäkta och kan användas till alla bindemedel men är också dyrbart att framställa. Att de blåa pigmenten var dyrbara gav dem en exklusivitet och priset gjorde dem förbehållna för kungligheter och andra som ville manifestera sig.

KONSERTHUSET VID HÖTORGET har en blå fasad vilket är ovanligt i Sverige. Byggnaden i klassicistisk stil uppfördes 1924-26 efter ritningar av arkitekt Ivar Tengbom. Fasaden är utformad som en enkel kub med släta fasadytor putsade i en blåviolett färgton. Huvudentrén mot Hötorget markeras av kolossalkolonner i grå granit med korintiska kapital. Den slutliga färgsättningen utfördes av Isaac Grünewald som också utfört många av de fantastiska målningarna i interiören.

Den blå putsen har under åren skapat problem eftersom pigmentet inte är så hållbart. Det är inte lämpat för den placering byggnaden har mitt i den intensiva trafiken med föreningar och sura regn i centrala Stockholm.

VARFÖR ÄR SÅ MÅNGA DÖRRAR BLÅ

Den blå färgen har använts flitigt till dörrar eftersom den skiljer sig från den övriga färgsättningen på husen. Genom en avvikande färg på dörren markeras tydligt var entrén finns.

1. EN ALLMOGEBLÅ DÖRR ÄR VANLIGT PÅ FALURÖDA STUGOR.
2. BLÅA PORTAR HITTAR MAN ÖVERALLT I VÄRLDEN. DEN HÄR DÖRREN HITTADE VI I MOCAMBIQUE.
3. ÄVEN I MODERNA MILJÖER KAN DÖRREN MÅLAS BLÅ. DEN HÄR PORTEN FINNS I EN KOMMERSIELL FASTIGHET PÅ LINDHAGENS GATAN, BYGGD 2009.

Färgstarkt i Notting Hill

Kan en fasad vara auberginfärgad? En ytterdörr mörkt turkosblå? Arkitekten Agneta Öström tog en promenad i Londonstadsdelen Notting Hill och lät sig inspireras av byggnadernas färgprakt.

ANTIKEN I FÄRG

Vi är vana vid att se vita marmorskulpturer från antiken. I själva verket var all antik skulptur bemålade, ett faktum som länge varit känt av vetenskapen. Trots det har ledande konstkritiker och museer fortsatt att förmedla en falsk bild av den vita antiken till den vanlige museibesökaren. Genom nya tekniker kan forskare idag rekonstruera antikens färgprakt. Under ledning av professor Vinzenz Brinkmann, Stiftung Archäologie i Frankfurt har ett internationellt forskarteam tagit fram bemålade rekonstruktioner av utvalda verk från Grekland under arkaisk tid fram till den kejsrerliga romerska eran. I höst erbjuder Medelhavsmuseet ett unikt tillfälle att se antikens färger med nya ögon, färgstarka rekonstruktioner i starkt blåa, röda och gula nyanser. Vandringsutställningen har tidigare bl.a. visats på Pergamonmuseum i Berlin, J. Paul Getty Museum i Los Angeles och visas nu för första gången i Sverige.

NYMÅLAT FÖR FERRARI OCH MASERATI

Alviks Måleri har just avslutat ommålningen av 800 m² i Magasin 1 i Frihamnen. Stockholms Hamnar är hyresvärd och Autoropa hyresgäst. Lokalerna kommer att inrymma en visningslokal, serviceverkstad och kontor för Ferrari och Maserati. Visningslokalerna kommer som första pilotprojekt i världen att följa Ferrari- och Maseratifabrikernas nya riktlinjer för utformningen av lokaler.

FERRARI RED

British Racing Green och Ferrari-rött är exempel på hur bilvärlden gett namn åt speciella kulörer. Ferrari-rött, ”rosso fuoco” är en klassiker som många refererar till. I början av 1900-talet bestämdes att tävlande i Gordon Bennet Cup skulle tilldelas olika färger beroende på vilka länder de kom ifrån. Varje del av en tävlande bil skulle produceras i det tävlande landet och föraren skulle också vara från samma land. Röd blev Italiens färg, England fick grönt och franska bilar skulle vara blåa. Därför förknippar vi fortfarande Bentley och Jaguar med grönt, Bugatti med blått, Alfa och Ferrari med rött.

Villa Askudden i vinterdräkt

I Vaxholm renoveras just nu Villa Askudden åt uppdragsgivaren Svenska Sjö. Den ståtliga villan vid hamnen målas i linoljefärg. Fönstren plockas ned och renoveras i Alviks Måleris fönsterverkstad i Uppsala. Där renskrapas alla fönster, grundas och målas två gånger i linoljefärg. Fasaden ska renskrapas innan ommålningen påbörjas. Plåttaken kommer att blästras för att sedan målas om. Hela huset har klätts i vintertäckning för att renoveringsarbetet ska kunna pågå även under kallare väderlek.

BYGGER MED IKEA-FILOSOFI

IKEAs byggbolag IKANO Bostadsproduktion har visionen att genom låga byggkostnader skapa ett kostnadseffektivt boende för kvalitetsmedvetna människor. Alviks Måleri har tidigare målat lägenheter åt IKANO i Västberga. Nu är 5-6 målare på plats i Kista för att färdigställa ett nytt projekt i kvarteret Ravalen med 136 nya bostadsrätter.

MER MODERNT I KISTA

Även Familjebostäder bygger nytt och modernt i Kista. I Kvarteret Surtsö i Kista byggs hyresrätter som Alviks Måleri målar. Första etappen är klar för inflyttning under våren 2011.

TRE GODA RÅD FÖR EN LYCKAD TRAPPHUSMÅLNING

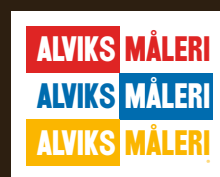
1. Gå igenom vad som behöver åtgärdas förutom målning: säkerhetsdörrar, trappregister, mattor, armaturer, hissinredning etc.
2. Bilda en liten, stark och beslutsam arbetsgrupp på 2-4 personer. Undvik stormöten och omröstningar om förslag.
3. Anlita en utomstående färgsättare för att undvika interna konflikter och långdragna processer.

DET HÄR MAGASINET GES UT AV ALVIKS MÅLERI FÖR ATT INSPIRERA DIG SOM FUNDERAR PÅ ATT MÅLA OM. VÄLKOMMEN ATT KONTAKTA NÅGON AV VÅRA PROJEKTLEDARE SÅ FÅR DU VETA MER OM VAD VI KAN ERBJUDA. ALVIKS MÅLERI HAR KONTOR BÅDE I BROMMA OCH I UPPSALA.

TEL 08-704 75 80 (STOCKHOLM)
INFO@ALVIKSMALERI.SE

TEL 018-30 20 54 (UPPSALA)
UPPSALA@ALVIKSMALERI.SE

WWW.ALVIKSMALERI.SE

Till Alviks Måleri är du välkommen med både större och mindre målningsuppdrag, allt från att måla om vardagsrummet hemma eller trapphuset i din bostadsrättsförening, till stora målerientreprenader som sträcker sig över flera år och kräver stora personalresurser.

Hos Alviks Måleri finns många olika kompetenser samlade. Bland våra cirka 100 medarbetare i Stockholm och 30 i Uppsala finns traditionella målare, servicemålare och dekorationsmålare.

Vi har kvalitets- och arbetsmiljöansvariga som ser till att vi uppfyller ställda krav.

Våra projektledare styr målningsprojektet med lagbasarna till sin hjälp. Vi har anställda arkitekter som färgsätter det som ska målas.

Våra snickare gör specialsnickrier och åtgärdar det som är nödvändigt innan målning.

För varje projekt sätter vi ihop ett skräddarsytt team. Har vi inte kompetensen själva i någon del, anlitar vi någon av våra underentreprenörer.

Välkommen till Alviks Måleri.